

Farklılıkların Yönetimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Farklılıkların Yönetimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21616>

Özet

Farklılıkların Yönetimi Ölçeği (FYÖ), Ergül ve Kurtulmuş tarafından 2014 yılında geliştirilen, psikometrik geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış özgün bir ölçektir. Ölçek, bireylerin veya kurumsal yapıların farklılıklara (cinsiyet, yaş, etnik köken, eğitim düzeyi vb.) yönelik yaklaşımları ve bu farklılıkları etkin bir şekilde yönetmek için uyguladıkları stratejileri değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Toplam 27 maddeden oluşan bu araç, yönetim ve insan kaynakları alanlarında çeşitliliğin benimsenme düzeyini ölçmek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Farklılıkların Yönetimi, **Çeşitlilik Yönetimi**, Örgütsel Davranış, Psikolojik Ölçek Geliştirme, **Geçerlik**, **Güvenirlik**.

Yazarlar

Hüseyin Fazıl Ergül, M. Kurtulmuş.

Amaç

Farklılıkların Yönetimi Ölçeği'nin temel amacı, özellikle eğitim ve iş yaşamı bağlamlarında, yöneticilerin veya çalışanların farklılıklara karşı sergiledikleri tutumları ve bu farklılıkları kurumsal hedeflere ulaşmada bir avantaj olarak kullanmaya yönelik uygulamaları sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, çeşitlilik yönetim politikalarının etkinliğini değerlendirmek ve geliştirilmesi gereken alanları belirlemek için önemli bir tanıyıcı görevi görür.

Ölçek, farklılıkların yönetimine dair hem teorik yaklaşımları hem de pratik uygulamaları kapsayarak, kurumların çeşitliliğe ne kadar kapsayıcı ve stratejik bir bakış açısıyla yaklaşıyorları ortaya koymaktadır.

Yapı

Ölçek, temel olarak "Farklılıkların Yönetimine İlişkin Uygulamalar" ve "Farklılıklara İlişkin Yaklaşımlar" olmak üzere iki ana alt boyutta yapılandırılmıştır. Bu iki boyut, çeşitlilik yönetiminin teorik ve pratik yönlerini kapsamaktadır.

Farklılıkların Yönetimine İlişkin Uygulamalar Alt Boyutu: Kurum içinde farklılıkların yönetimi için somut olarak atılan adımları, uygulanan politikaları ve prosedürleri değerlendirir.

Farklılıklara İlişkin Yaklaşımlar Alt Boyutu: Bireylerin veya kurumların farklılıklara yönelik sahip olduğu temel felsefeyi, inançları ve tutumları ölçer.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) öncesinde veri setinin uygunluğu kontrol edilmiştir. Bu kontrol, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği ve Bartlett Küresellik Testi (BS) sonuçlarına dayandırılmıştır.

Elde edilen bulgular şunlardır:

KMO Değeri: .94 olarak tespit edilmiştir. KMO değerinin .70 ve üzeri olması, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterirken (Can, 2013: 277), .94 değeri mükemmel düzeyde bir örneklem yeterliliğine işaret etmektedir.

Bartlett Küresellik Testi: Test sonucu $p < .05$ düzeyinden küçük çıkmıştır. Bu sonuç, korelasyon matrisinin birim matris olmadığını ve verilerin faktörleştirilmeye uygun olduğunu kanıtlamıştır.

Güvenirlilik

Farklılık Yönetimi Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirliği, **Cronbach Alpha** iç tutarlılık katsayısı ile analiz edilmiştir. Elde edilen katsayılar, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin Tamamı için Cronbach Alpha: .94 olarak belirlenmiştir. Bu değer, ölçeğin maddelerinin genel yapıyı ölçmede yüksek derecede tutarlı olduğunu göstermektedir.

Farklılık Yönetimine İlişkin Uygulamalar Alt Boyutu: Cronbach Alpha katsayısı .93 olarak saptanmıştır.

Farklılıklara İlişkin Yaklaşımlar Alt Boyutu: Cronbach Alpha katsayısı .89 olarak saptanmıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek ve yapısal geçerliğini desteklemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır. AFA, ölçeğin teorik olarak beklenen iki faktörlü yapıya desteklemiştir. Verilerin faktör analizine uygunluğu, KMO ve BS testleri ile önceden doğrulanmıştır.

Analiz sonuçları, ölçek maddelerinin iki ayrı ve anlamlı faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin, farklılık yönetimi alanındaki temel kavramsal ayrımlarla uyumlu olduğunu göstermiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: 27 madde (item) içeren, öz bildirim (self-report) tipi bir ölçektir.

Dil: Türkçe

Nüfus Grubu: Kurumsal veya eğitimel ba?lamda çal??anlar/yöneticiler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an/Ö?retmen/Yönetici pop?lasyonu).

Nüfus Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fak?ltesi Dergisi'nde yay?mlanm??tır, bu da örneklemin akademik ve eğitimel ba?lamlardan seçilmi? olabilece?ini dü?ündürmektedir.

Test Metodolojisi: Derecelendirme format? orijinal kaynaktan belirtilmemi? olsa da, psikometrik geli?tirme ölçeklerinin ço?unda oldu?u gibi, muhtemelen Likert tipi bir derecelendirme ölçe?i (örneğin, 5'li veya 7'li) kullan?lm??tır.

Anahtar Kelimeler

KMO, **Kaiser-Meyer-Olkin**, Bartlett Küresellik Testi, ?ç Tutarlılık, Geçitlilik, Yönetim, Psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hüseyin Fazl? Ergül

Yazar ORCID Tan?mlayıcısı: Bilgi mevcut de?ildir.

İletişim E-posta Adresi: fazliergul@hotmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2014

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı, telif hakları ve izin detayları için sorumlu yazar (Hüseyin Fazl? Ergül) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çal??malarda kullanımı için genellikle referans gösterilmesi yeterli olmaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: farklilikklarin-yonetimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ergül, H.F., Kurtulmuş, M.(2014). Farklılıkların Yönetimi Ölçeğinin geçerlik güvenirlik çalışması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 298-312.

Can, A. (2013). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi. (Ölçek geçerlik bölümünde referans gösterilen destekleyici kaynak.)

Farklılıkların Yönetimi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek toplamda 27 maddeden oluşmaktadır. Orijinal ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır.